

érdekében (pl. HELIOS, Petra, Lingua, Tempus programok, technikai segéd-eszközök és médiák), valamint az együttműködés adminisztratív és jogi lehetőségeit (pl. az Európai Közösség és a nemzeti hivatalos szervek együttműködése).

DR. CSÁNYI YVONNE

Figyelő

Négynapos konferencia a hallásnevelésről

1992. szeptember 3. és 6. között került sor a Bácszi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola szurdopedagógiai tanszékének szervezésében „*A hallássérültek hallásnevelésre alapozott fejlesztésének feltételei és eredményei*” c. konferencia megrendezésére a főiskola dísztermében. A szervezők célja az volt, hogy hiteles külföldi előadók segítségével mutassa be, hogy a mai korszerű technika és a műtéti eljárások hogyan nyitnak meg új dimenziókat a hallásnevelés által elérhető eredmények előtt.

A négynapos rendezvényt a hallássérültek gimnáziumi tagozatának pantomim-csoportja, a GIMIMIM együttes műsora nyitotta meg. Ezt követően hangzottak el *dr. Illyés Sándor* egyetemi tanár, főiskolai főigazgató és *dr. Ribári Ottó*, a SOTE intézetvezető főorvosának megnyitó szavai.

A heidelbergi neves professzor, *Armin Löwe* bevezető előadásában arra a kérdésre igyekezett választ adni, hogy miért éppen ma és nem a múltban ér el a hallásnevelés átütő sikereket. Áttekintette a hallásnevelés történetét a spanyol *Ramirez de Carriontól* (16. sz.) napjainkig, s ennek keretében hosszan méltatta *Bácszi Gusztáv* jelentőségét is. A hallásnevelés mai eredményeit az új orvosi felismerésekre, a technika fejlődésére, a nyelvi közvetítés új irányára és a szülők bevonására vezette vissza.

Dr. Judith Marlowe (USA) bemutatta a magyar szakembereknek az „Auditory-Verbal International” nemzetközi szervezetet, melynek elnöke. E szervezet tagjai főként szurdopedagógusok, akik a hallásmaradvány optimális és igen korai felhasználására alapozva intenzív egyéni terápiás foglalkozásban részesítik a gyermekeket, maximálisan bevonva a szülőket is a fejlesztés folyamatába. Az így ellátott gyermekek, lehetőség szerint a halló társakkal együtt, integráltan kezdik meg tanulmányaikat az iskolában. A szervezet nagy súlyt helyez a korszerű csecsemőkori hallásszűrések elterjesztésére. Ez utóbbi gondolatot részletezte *Mar-*

lowe egy későbbi, másik előadásában, amelyben beszámolt több mint 14000 csecsemő hatékony és gazdaságos vizsgálatáról egy korszerű műszer segítségével. *Dr. Helmut Kuke* és *Hajo H. Frerichs* német orvos, illetve gyógypedagógus a Minden városában (Észak-Rajna-Westfália) létesített multiprofessionális diagnosztikai, fejlesztő és tanácsadó központ munkájáról számolt be. Itt dolgozták ki a folyamat jellegű „differenciál-diagnosztika” névvel jelölt eljárást, melynek keretében rendszeres időközönként vizsgálják felül adott szempontok szerint a fejlesztő eljárásokra vonatkozó korábbi elképzeléseket. Fáradozásaik középpontjában a családcentrikus hallás-beszédfejlesztés áll. Az ugyancsak német *dr. Agnes Hildmann* főorvos a halmozottan sérült gyermekek korai hallókészülékes ellátásáról szólt. Hangsúlyozta a gondos kivizsgálás és az óvatos prognózis meghozatalát, mely csak egy interdiszciplináris team együttműködése révén valósulhat meg. *Dr. Donald Goldberg* audiológus és *dr. Sharon Saldrige* fülész szakorvos közös előadásában a hallókészülékek fülillesztékeinek akusztikájával kapcsolatos hatásvizsgálatokról adott képet. Az akusztikusan hangolt fülillesztékek előnye, hogy további nyereséget biztosítanak a magas frekvenciák területén. *Dr. Donald Goldberg* egy másik előadásában az auditív-verbális programokkal kezelt gyermekek helyzetét mérte fel kérdőíves nyomon követő vizsgálattal. Az eredmények a válaszadók többségénél igazolták a későbbi integrált tanulás és életmód indokoltságát. A konferencia egy teljes napjának tematikáját képezte a cochlea-implantációs műtét eljárást követő pedagógiai fejlesztés és az elért eredmények bemutatása. Két előadás foglalkozott a témával: a kanadai *Judith Simser* és a német *Bodo Bertram*. A műtétet követő több éves hallás-beszédnevelési program színvonalán áll vagy bukik a gyermekeknél elérhető látványos nyelvi és hallásváltozás. A fejlesztés folyamatában meghatározó szerepet játszanak a szülők. Mindkét előadó hangsúlyozta a műtétet megelőző gondos kivizsgálás szükségességét. Hannoverben már 150 gyermeknél alkalmazták a műtétet, s az USA-ban és Kanadában is komoly orvosi és gyógypedagógiai tapasztalattal rendelkeznek már. *Nancy Callefe-Schenck* (USA) és *Judith Simser* (Kanada) gyógypedagógusok több órás előadásaikban az auditív-verbális fejlesztés műhelyitkaiba engedtek bepillantást. Bemutatták a beszédfejlődés különböző stádiumaiban lévő gyermekeknél alkalmazott változatos eljárásaikat, a tudatos tervezés fontosságát és a szülők bevonásának lehetőségét. *Judith Simser* külön előadásban tért ki a nevelés fontosságára, a gyermeki önállóság kialakítására.

Valamennyi előadást videofelvételek illusztrálták, meggyőző erővel bizonyítva az elhangzottak igazságát, s egyben igazolva azt is, hogy az előadók a szakma mesterei.

A több mint 300 fős hallgatóság többségét az ország különböző részeiből érkezett gyógypedagógusok képezték, de jelen voltak szakorvosok és szülők is, valamint néhány külföldi szakember a szófiai, pozsonyi és a berlini (Humboldt) egyetemről. A hallgatóság igen jól vizsgázott a szakma iránti érdeklődésből, mert töretlen figyelemmel ülte végig az összesen 36 órás, reggeltől késő délutánig tartó - a szombatot és vasárnapot is magában foglaló - programot.

DR. CSÁNYI YVONNE